

COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 7.5.2013
COM(2013) 257 final

RAPORT AL COMISIEI

Raport privind politica în domeniul concurenței pentru anul 2012

{SWD(2013) 159 final}

INTRODUCERE

Uniunea Europeană (UE) este cea mai mare zonă economică și comercială din lume. Atuul unic și avantajul comparativ aparțin UE pe scena mondială îl reprezintă piața sa unică, care cuprinde mai mult de jumătate de miliard de consumatori și peste 20 de milioane de întreprinderi.

De la inițierea sa, procesul continuu de ameliorare și extindere a pieței unice a mers mână în mână cu dezvoltarea politicii UE în domeniul concurenței. Primele cazuri de referință legate de încălcarea normelor antitrust, care vizează obstacolele în calea schimburilor comerciale pe piața unică, datează din anii 1960, de reținut fiind decizia de pionierat din 1964 împotriva *Grundig-Consten*. Cazul respectiv avea ca obiect o înțelegere de împărțire a pieței, care condusesse la diferențe de preț semnificative între Franța și Germania. Curtea de Justiție a confirmat decizia *Grundig-Consten* și și-a reiterat, în hotărârile ulterioare¹, poziția cu privire la obstacolele de ordin privat în calea comerțului și a concurenței transfrontaliere. Adoptarea în 1989 a Regulamentului privind controlul concentrărilor economice a reprezentat un salt calitativ pentru politica UE în domeniul concurenței, reflectând dezvoltarea pieței interne după intrarea în vigoare, în 1987, a Actului Unic European. Politica UE în domeniul concurenței a ținut cont de noile realități ale pieței, care presupuneau mai multe oportunități pentru întreprinderile europene de a fuziona și de a achiziționa active dincolo de frontierele naționale. În mod similar, controlul ajutoarelor de stat a devenit treptat un alt pilon esențial al pieței unice, oferind siguranța că întreprinderile pot concura în condiții de egalitate, indiferent de locul în care sunt situate, și garanția că statele membre nu se angajează în curse reciproce ale subvenționării, în detrimentul lor și al interesului general european. În sfârșit, adoptarea în urmă cu zece ani a Regulamentului nr. 1/2003 a marcat începutul unei noi ere în ceea ce privește asigurarea respectării normelor UE în materie de antitrust, eră în care autoritățile naționale de concurență (ANC) au devenit participanți foarte activi. Asigurarea respectării normelor UE în materie de antitrust este realizată în prezent de o multitudine de autorități din cadrul pieței unice în conformitate cu aceleași standarde de evaluare. Acest regim a îmbunătățit semnificativ gradul de asigurare a respectării normelor UE în materie de antitrust și asigură condiții de concurență echitabile pentru întreprinderile care desfășoară activități transfrontaliere în Europa.

În absența unei politici a UE eficace în domeniul concurenței, piața unică nu își poate atinge întregul potențial. Nimic nu ar împiedica barierele private în calea schimburilor comerciale și a concurenței să înlocuiască barierele publice pe care normele privind libera circulație le-au înlăturat pe parcursul a mai mult de o jumătate de secol, iar statele membre nu ar fi împiedicate să denatureze comerțul și concurența prin intermediul unei multitudini de subvenții, un scenariu care îi favorizează în mod natural pe cei mai puternici din punct de vedere bugetar. Restrângerea politicii UE în domeniul concurenței ar submina piața unică, în detrimentul potențialului de creștere al UE, ale cărei economii - în special din zona euro - sunt din ce în ce mai interdependente. În același timp, politica în domeniul concurenței este, de asemenea, esențială pentru a permite UE să ia măsuri drastice împotriva abuzurilor de poziție dominantă, a cartelurilor și a practicilor concertate care aduc prejudicii consumatorilor.

---

¹ Cauzele conexe C-56/64 și C-58/64 *Grundig-Consten*, Rec., 1966, p. 299, hotărârea din 13 iulie 1966. A se vedea, de asemenea, hotărârea din 4 octombrie 2011 în cauzele conexe C-403/08 și C-429/08, *Football Association Premier League și alții*, hotărârea din 4 octombrie 2011.

În 2012, Comisia Europeană a continuat să asigure o bună funcționare a pieței unice, în ciuda apelurilor ocazionale la o atitudine mai flexibilă față de comportamentul anticoncurențial al întreprinderilor sau al statelor membre, având în vedere criza economică.

Nu este momentul să fim mai permisivi în ceea ce privește asigurarea respectării normelor în materie de concurență

Cartelurile de amploare mondială care au funcționat vreme de un deceniu pe piața tuburilor color pentru ecrane de calculator și a tuburilor color pentru televizoare, care afișau toate tipurile de comportament anticoncurențial cele mai grave pe piața unică, sunt un exemplu în acest sens. Tuburile color pentru ecrane de calculator și tuburile color pentru televizoare sunt componente-cheie utilizate la fabricarea ecranelor de televizor și de calculator, reprezentând 50 - 70 % din preț. La data de 5 decembrie 2012, Comisia Europeană a amendat șapte grupuri internaționale de societăți cu o sumă totală de 1 470 515 000 EUR pentru cele două carteluri.

În cursul anului 2012, toate instrumentele politicii UE în domeniul concurenței - antitrust și de control al concentrărilor economice, precum și de control al ajutoarelor de stat - au continuat să fie întrebuințate ca pârgii în cadrul unor părți semnificative din piața unică. Anul 2012 a marcat, de asemenea, cea de-a 20-a aniversare a relansării, în 1992, a pieței unice europene. Prezentul raport privind politica în domeniul concurenței se axează, prin urmare, pe rolul jucat de politica de concurență în exploatarea potențialului pieței unice de a genera creștere economică. În 2012, Comisia a continuat, de asemenea, colaborarea cu autoritățile naționale de concurență (ANC) pentru a asigura o aplicare coerentă a normelor UE în materie de antitrust. În mod concret, Comisia s-a angajat într-o cooperare strânsă cu autoritățile naționale de concurență din cadrul Rețelei europene în domeniul concurenței (REC), depunând inclusiv eforturi pentru a favoriza convergența procedurilor naționale pentru asigurarea respectării normelor UE în materie de antitrust care nu sunt, în general, reglementate de dreptul UE.

Anul trecut, activitatea de asigurare a respectării normelor UE în materie de concurență s-a concentrat în special asupra sectoarelor de importanță sistemică și transversală pentru economia UE: serviciile financiare; principalele industrii de rețea, cum ar fi energia, telecomunicațiile și serviciile poștale; precum și piețele bazate pe utilizarea intensivă a cunoașterii, cum ar fi telefoane inteligente (*smartphones*), cărțile digitale și produsele farmaceutice. În aceste sectoare, asigurarea respectării normelor UE în materie de concurență (care se aplică în principal *ex post*) vine în completarea reglementării pieței unice.

Multe dintre domeniile abordate în prezentul raport au fost deja examinate în cadrul dialogului structurat continuu al Comisiei cu Parlamentul European pe parcursul întregului an [a se vedea secțiunea 5 referitoare la dialogul privind concurența cu alte instituții și, pentru detalii suplimentare, documentul de lucru al serviciilor Comisiei (SWD) care însoțește prezentul raport].

1. O POLITICĂ ÎN DOMENIUL CONCURENȚEI CARE VINE ÎN SPRIJINUL UNUI SECTOR FINANCIAR MAI ECHITABIL ȘI MAI TRANSPARENT

Un sistem bancar viabil, transparent și competitiv care asigură finanțare pentru economia reală reprezintă o condiție prealabilă necesară pentru restabilirea creșterii durabile. Criza financiară și economică actuală își are originea în sectorul financiar și orice strategie de ieșire presupune, în mod necesar, să se abordeze cauzele profunde ale crizei. Pornind de la această premisă, în 2012 Comisia Europeană a continuat să aplice normele în materie de ajutor de stat pentru a controla părțile în cauză ale sectorului bancar din UE. Cea mai mare parte a activității a implicat restructurarea băncilor, astfel încât să nu mai fie nevoie de finanțare din partea contribuabililor în viitorul apropiat. În cazurile în care băncile nu mai puteau fi restructurate,

controlul ajutoarelor de stat a continuat să fie utilizat ca mecanism de rezoluție *de facto*, în așteptarea adoptării unei legislații mai cuprinzătoare privind piața unică². Normele în materie de antitrust și de control al concentrărilor economice au fost, de asemenea, utilizate pentru a garanta că piața unică este susținută de un sector financiar transparent și competitiv³.

Regimul de urgență temporar ca instrument de restructurare a băncilor și rezoluție de facto

La izbucnirea crizei financiare în 2008 și 2009, controlul ajutoarelor de stat a devenit - în mod implicit mai degrabă decât deliberat - principalul instrument disponibil la nivelul UE pentru a face față acestei situații fără precedent. Comisia a pus rapid în aplicare un regim special al ajutoarelor de stat pentru a controla operațiunile de salvare a băncilor aflate în dificultate de către guverne, astfel încât să se garanteze stabilitatea sistemului financiar în sens mai larg⁴. Regimul special în cauză a fost, de asemenea, conceput pentru a asigura buna funcționare a pieței unice. Anvergura intervenției autorităților publice a scos în evidență faptul că însăși existența pieței unice era amenințată. Între 1 octombrie 2008 și sfârșitul anului 2011 au fost transferate către bănci aproximativ 1 600 miliarde EUR. Suma asumată de guvernele UE a fost, de fapt, de trei ori mai mare. Cea mai mare parte din această sumă a luat forma garanțiilor guvernamentale menite să acopere obligațiile băncilor și alte forme de sprijin pentru asigurarea lichidității, reprezentând peste 9 % din PIB-ul UE, în timp ce recapitalizările și sprijinul pentru active depreciate s-au ridicat la peste 3 % din PIB-ul UE. Regimul temporar special a continuat să garanteze faptul că băncile în cauză au beneficiat de sprijin în aceleași condiții în ansamblul pieței unice. În temeiul acestor norme temporare, care rămân în vigoare atât timp cât condițiile de piață și economice impun acest lucru, băncile din UE aflate în dificultate pot primi sprijin guvernamental cu condiția să se restructureze.

Redresarea sectorului financiar pentru a sprijini economia reală, asigurând în același timp protecția contribuabililor

Restructurarea băncilor individuale a continuat să fie ghidată de necesitatea de a asigura modele de afaceri viabile care sprijină economia reală. Au fost luate decizii care implică reducerea costurilor, cesionarea activelor și concentrarea pe activitățile de bază în ceea ce privește, printre altele, unele dintre băncile germane regionale Landesbanken (*NordLB* și *BayernLB*), băncile spaniole *CAM* și *UNNIM* și *Banca letonă de credit ipotecar*⁵. S-a acordat o atenție deosebită pentru a se asigura că banii contribuabililor sunt folosiți pentru a restabili viabilitatea pe termen lung a băncilor și că, pe termen mediu, contribuabililor le vor fi rambursați banii fără pierderi; într-adevăr, unii dintre beneficiarii ajutoarelor au început deja să ramburseze guvernelor lor ajutorul pe care l-au primit⁶.

---

² Comisia va prezenta o propunere privind un mecanism de rezoluție unic pentru bănci. Consiliul European din decembrie 2012 a fost de acord ca această propunere „să fie examinată de către colegislatori în mod prioritar, în scopul de a fi adoptată în cursul actualului ciclu parlamentar”.

³ Ca răspuns la invitațiile Parlamentului European și Comitetului Economic și Social European de a lua măsuri în favoarea unor piețe financiare echitabile, bine reglementate și transparente.

⁴ În esență, normele speciale înseamnă că normele obișnuite privind ajutoarele pentru salvare și restructurare nu se aplică sectorului financiar (a se vedea IP/11/1488).

⁵ Pentru o imagine completă a situației, a se vedea anexa 2 la documentul de lucru al serviciilor Comisiei care însoțește prezentul raport.

⁶ A se vedea, printre altele, cazul SA.28487 (a se vedea comunicatul de presa IP/12/847).

Ca parte a programelor de ajustare economică pentru *Irlanda, Portugalia și Grecia*, controlul ajutoarelor de stat a continuat să contribuie în mod semnificativ la restructurarea⁷ integrală a sectoarelor bancare ale acestor țări, în cadrul unui efort mai amplu care implică nu numai Comisia, ci și BCE și, în cele mai multe cazuri, FMI. Din nou, o preocupare-cheie a fost aceea de a asigura integritatea pieței unice, într-un contextul unui sprijin financiar public masiv.

Restructurarea sectorului bancar spaniol

În iulie 2012, Eurogrupul a aprobat un memorandum de înțelegere (MoU) privind un program sectorial pentru sectorul financiar spaniol. În conformitate cu memorandumul de înțelegere, a fost efectuată o simulare de criză riguroasă pentru o perioadă de trei ani încheiată în 2014. Simularea de criză a identificat un deficit de capital de aproximativ 60 de miliarde EUR la nivelul a zece bănci. Două dintre aceste bănci, Banco Popular și Ibercaja, au mobilizat capitalul necesar pe piață sau prin intermediul unor măsuri de administrare. Celelalte opt bănci, care nu au putut să acopere deficitul prin resurse private, au fost recapitalizate cu fonduri ale programului și sunt în curs de restructurare sau de rezoluție în conformitate cu normele privind ajutoarele de stat. Un prim grup a implicat băncile care se aflau deja sub controlul autorităților spaniole: *BFA/Bankia, Catalunya Caixa, Nova Caixa Galicia și Banco de Valencia*. Planurile de restructurare pentru băncile menționate au fost aprobate la 28 noiembrie 2012. La 20 decembrie 2012 au fost adoptate decizii de restructurare pentru un al doilea grup, care includea *Banco Mare Nostrum, Banco CEISS, Caja3 și Liberbank*. Ca urmare, întregul sistem financiar spaniol a fost pe deplin capitalizat până la sfârșitul anului 2012. Planurile de restructurare ale băncilor respective urmăresc să refacă viabilitatea acestora și capacitatea acestora de a oferi împrumuturi economiei reale, reducând, în același timp, la minimum costurile suportate de contribuabili și denaturarea concurenței. Din capitalul, în valoare de 57 de miliarde EUR, necesar pentru ultimele opt bănci rămase, 37 miliarde EUR vor proveni din programul UE pentru sectorul financiar spaniol. În ceea ce privește restul de 18 de miliarde EUR, o sumă de 12 miliarde EUR este asigurată prin partajarea obligațiilor de către titularii de creanțe subordonate, 5 miliarde EUR prin cesiuni de active efectuate de către bănci și 1 miliard EUR prin transferul de credite imobiliare către SAREB, „banca rea” instituită de autoritățile spaniole.

Politica în domeniul concurenței secondeză legislația privind piața unică a UE care vizează creșterea transparenței, a echității și a solidității piețelor financiare

Este în curs de elaborare un pachet ambițios de reglementare a pieței unice care vizează sporirea transparenței piețelor financiare în scopul de a aborda cauzele profunde ale crizei financiare în domenii cum ar fi instrumentele derivate. Politica UE în domeniul concurenței sprijină, în mod firesc, efortul legislativ respectiv. Transparența este esențială pentru o piață competitivă.

În 2012, Comisia a continuat să investigheze un număr de cazuri de încălcare a normelor antitrust legate de ratele de referință *Libor, Euribor și Tibor*. O serie de bănci și de brokeri fac obiectul investigației. Importanța produselor financiare derivate legate de aceste rate de referință nu poate fi reliefată îndeajuns. În opinia Băncii Reglementelor Internaționale (BIS), în iunie 2012⁸ valoarea de piață brută a instrumentelor financiare derivate pe rata dobânzii emise în toate monedele era de 19 000 miliarde USD. Produsele respective joacă un rol esențial în gestionarea riscurilor în cadrul pieței unice. Investigațiile Comisiei privind încălcarea normelor în materie de antitrust au fost lansate înainte de scandalul *Libor*, provocat de dezvăluirile privind manipularea *Libor/Tibor* și, ulterior, privind ratele de referință *Euribor*, care au determinat, de asemenea, inițierea de anchete penale și de investigații desfășurate în temeiul Regulamentului financiar în multe jurisdicții. În iulie 2012, Comisia a modificat o propunere legislativă anterioară astfel încât să fie acoperit genul de manipulare revelat de scandalul *Libor*, în sensul incriminării acestuia.

⁷ Precum și la rezoluția, atunci când este necesar, așa cum a fost cazul Băncii Agricole a Greciei.

⁸ Banca Reglementelor Internaționale, noiembrie 2012, document disponibil la

<http://www.bis.org/statistics/derstats.htm>, cifre disponibile la <http://www.bis.org/statistics/otcder/dt21a21b.pdf>.

Comisia a continuat, de asemenea, două investigații antitrust deschise în 2011 pe piața swapurilor pe riscul de credit (CDS). Comisia a continuat să analizeze, în mod deosebit, cooperarea între o serie de bănci de investiții importante și un furnizor de servicii de informare. Scopul investigației este de a stabili dacă operatorii respectivi au acționat pentru a-și păstra poziția puternică pe piața extrabursieră profitabilă a CDS împiedicând dezvoltarea CDS tranzacționate la bursă într-un mod care este posibil să fi încălcat legislația UE în domeniul concurenței.

Eforturile concertate ale Comisiei și ale legiuitorului UE de a spori transparența pe piețele financiare prin intermediul legislației privind piața unică pot fi destabilizate de practicile de coluziune și de abuzurile cu caracter anticoncurențial. Politica UE în domeniul concurenței poate fi și este aplicată în contextul unui ansamblu mai larg de măsuri corective⁹.

Comisia și-a utilizat și în 2012 instrumentele de control al concentrărilor economice pentru a asigura prețuri competitive pentru societățile care își gestionează riscurile prin efectuarea de investiții în instrumente financiare derivate în UE. La 1 februarie 2012, Comisia a interzis concentrarea economică propusă între *Deutsche Börse* și *New York Stock Exchange Euronext*. Comisia a ajuns la concluzia că operațiunea de concentrare ar elimina concurența și conduce la un cvasimonopol pe unele piețele ale instrumentelor derivate, în special pe piețele mondiale ale instrumentelor derivate europene pe acțiuni individuale și pe indici pe acțiuni, precum și ale instrumentelor derivate europene pe rata dobânzii. În domeniile respective, cele două burse erau *de facto* singurii actori de talie mondială. Comisia a considerat că operațiunea de concentrare economică ar fi condus probabil la o creștere a prețurilor și la un grad mai scăzut de inovare pentru clienții instrumentelor derivate și că măsurile corective propuse de părți nu erau suficiente pentru a răspunde acestor preocupări.

Facilitarea tranzacțiilor în cadrul pieței unice printr-o mai bună funcționare a sistemelor de plată

În 2012, Comisia a continuat să acționeze pentru a asigura aplicarea normelor în materie de antitrust împotriva comportamentului anticoncurențial legat de comisioanele interbancare multilaterale (CIM) percepute de societățile care emit carduri de credit, în special Visa și MasterCard. CIM reprezintă o parte importantă a costurilor totale pe care comercianții trebuie să le plătească pentru a accepta carduri de plată. În 2010, în Spațiul Economic European (SEE) au fost efectuate 35 de miliarde de plăți cu cardul, în valoare totală de 1 800 de miliarde EUR.

Cardurile de credit și de debit Visa reprezintă aproximativ 41 % din ansamblul cardurilor de plată emise în SEE. Peste cinci milioane de comercianți acceptă carduri de plată Visa. În 2012, Comisia a transmis societății *Visa* o comunicare suplimentară privind obiecțiunile în legătură cu CIM percepute pentru tranzacțiile cu carduri de credit pentru consum în SEE¹⁰. Comisia a ajuns la concluzia preliminară că aceste CIM reduc concurența prin preț între băncile acceptatoare, măresc costul de acceptare a cardurilor de credit pentru comercianți și, în ultimă instanță, conduc la creșterea prețurilor de consum. Comisia a constatat, de

⁹ Astfel cum a solicitat Parlamentul European.

¹⁰ După inițierea procedurii în martie 2008, Comisia a trimis societății *Visa*, în aprilie 2009, o comunicare privind obiecțiunile referitoare la comisioanele interbancare multilaterale („CIM”) pentru tranzacțiile cu carduri de debit și de credit pentru consum (a se vedea MEMO/09/151). *Visa Europe* a propus o serie de angajamente de a plafona CIM aferente cardurilor de debit la 0,20 %, Comisia conferind acestor angajamente caracter obligatoriu în decembrie 2010 (a se vedea IP/10/1684). Procedura privind CIM aferente cardurilor de credit pentru consum continuă.

asemenea, că obligația societăților acceptatoare transfrontaliere de a plăti CIM aplicabile în țara de tranzacție stânjenea acceptările transfrontaliere și menținea segmentarea pieței unice în piețe naționale, împiedicându-i pe comercianți să beneficieze de CIM mai scăzute în alte state membre.

Analiza Comisiei în cazul Visa a respectat îndeaproape hotărârea din luna mai a Tribunalului UE în cazul *MasterCard*, care a confirmat pe deplin constatările Comisiei referitoare la natura anticoncurențială a CIM¹¹.

2. REFORMAREA AJUTOARELOR DE STAT PENTRU A DEZVOLTA ÎN CONTINUARE PIAȚA UNICĂ ȘI A SUSȚINE CREȘTEREA ÎNTR-UN CONTEXT ÎN CARE RESURSELE PUBLICE SUNT LIMITATE

În anul care a trecut au fost adoptate primele decizii care aplică noul cadru privind ajutoarele de stat pentru serviciile de interes economic general (SIEG), adoptat în 2011. În mai 2012, Comisia a lansat un program de reformă și mai ambițios: modernizarea ajutoarelor de stat.

Intrarea în vigoare a noilor norme privind SIEG: exploatarea optimă a bugetelor publice limitate pentru a susține modelul social și economic european

Serviciile de interes economic general sunt servicii publice care nu ar fi furnizate de forțele pieței, prin ele însele, sau cel puțin nu într-o formă care ar fi disponibilă pentru toți. SGEI sunt o parte integrantă a modelului european al economiei sociale de piață.

Noile norme privind SIEG (care au intrat în vigoare la 31 ianuarie 2012) sprijină autoritățile publice în vederea proiectării unor servicii mai inteligente, mai eficiente și mai eficace în domenii cum ar fi energia, transporturile, telecomunicațiile și serviciile poștale. Noua abordare înseamnă că atenția Comisiei se va concentra pe SIEG care beneficiază de fonduri publice substanțiale și, în consecință, sunt mai susceptibile să denatureze concurența pe piața unică. Primele decizii (de exemplu, *Post Office Limited*)¹² ilustrează modul în care normele în materie de ajutoare de stat pot garanta furnizarea continuă a serviciilor poștale și a altor servicii publice de bază, asigurând, în același timp, concurența loială pe piața unică¹³ (a se vedea, de asemenea, secțiunea 3.3 de mai jos).

Modernizarea ajutoarelor de stat: a face față dublei provocări legate de creștere și de constrângerile bugetare, protejând în același timp piața unică

La 8 mai 2012, Comisia a lansat modernizarea ajutoarelor de stat (MAS), ce reprezintă o reformă a întregii politici în materie de ajutoare de stat. Unul dintre obiectivele-cheie ale modernizării ajutoarelor de stat este acela de a acorda prioritate, în materie de asigurare a respectării legislației, cazurilor cu un impact semnificativ asupra pieței unice. Un alt obiectiv-cheie este acela de a garanta că bugetele publice limitate sunt direcționate spre disfuncționalitățile reale ale pieței, aceasta însemnând că nu sunt risipite în proiecte care ar fi fost realizate în orice caz. Cu alte cuvinte, scopul modernizării ajutoarelor de stat este de a facilita analiza ajutoarelor care sunt bine concepute, precis orientate înspre remedierea

¹¹ Cauza T-111/08, hotărâre din 24 mai 2012, nepublicată încă.

¹² Cauza COMP/SA.33054 *Post Office Limited: compensații pentru costurile nete suportate pentru menținerea unei rețele neviabile din punct de vedere comercial în perioada 2012-2015 și continuarea acordării unei facilități de capital circulant* (a se vedea IP/12/320). Cazul a fost evaluat în temeiul articolului 106 din TFUE.

¹³ Ca răspuns la solicitările din partea Parlamentului European și a Consiliului Economic și Social al Organizației Națiunilor Unite (ECOSOC).

unor disfuncționalități identificate ale pieței și îndeplinirea unor obiective de interes comun și care au cel mai redus potențial de denaturare a concurenței. Ajutoarele care nu le oferă întreprinderilor stimulente reale descurajează investițiile private și mențin în mod artificial funcțiile vitale ale întreprinderilor ineficiente și neviabile („ajutoare rele”)¹⁴. Ajutoarele bune consolidează piața unică, în timp ce ajutoarele rele o subminează. Ajutorul de stat este un instrument orizontal al cărui domeniu de aplicare se întinde pe ansamblul pieței unice, acoperind, nu în ultimul rând, industriile de rețea recent liberalizate. De aceea, poate și trebuie să fie conceput și exploatat astfel încât să ajute statele membre să relanseze creșterea, asigurându-se, în același timp, sustenabilitatea bugetară.

Procesul de transpunere în realitate a modernizării ajutoarelor de stat a început deja, prin revizuirea unei serii de orientări și de cadre esențiale în materie de ajutoare de stat. Obiectivul este de a adapta la o filozofie și o metodologie globală coerentă. În acest scop, Comisia a lansat consultări publice privind normele actuale în materie de ajutor de stat în favoarea infrastructurii în bandă largă, a protecției mediului și a dezvoltării regionale. Au avansat, de asemenea, lucrările de revizuire lansate anterior cu privire la ajutoarele pentru cercetare, dezvoltare și inovare, capital de risc, respectiv salvare și restructurare. Se intenționează ca cea mai mare parte a normelor legate de modernizarea ajutoarelor de stat să fie instituite până la sfârșitul mandatului actualului Parlament European¹⁵.

3. PROMOVAREA CONCURENȚEI ÎN INDUSTRIILE DE REȚEA: COLOANA VERTEBRALĂ A PIEȚEI UNICE

3.1 Integrarea piețelor energetice pentru a susține dezvoltarea durabilă

Pentru eliminarea obstacolelor rămase pe piețele gazelor și energiei electrice este nevoie de legislație privind piața unică, susținută de politica în domeniul concurenței

În 2005, Comisia a efectuat o anchetă sectorială aprofundată pe piețele gazelor și energiei electrice, care a scos la iveală faptul că - în ciuda eforturilor de integrare a pieței unice întreprinse începând de la sfârșitul anilor '90, prin reglementări sectoriale la nivelul UE - continuau să existe obstacole serioase în calea concurenței, în speță piețe concentrate cu bariere ridicate la intrare, dominate adesea de operatori tradiționali integrați pe verticală. Problemele au fost amplificate de capacitățile de interconectare limitate între statele membre. Această stare de fapt a condus la prețuri și condiții de aprovizionare divergente în cadrul pieței unice. În continuarea anchetei, Comisia a asigurat respectarea normelor în materie de antitrust, recurgând adesea la decizii de acceptare a angajamentelor oferite de actorii dominanți de pe piața gazelor și a energiei electrice din mai multe țări¹⁶.

---

¹⁴ Discursul ținut de vicepreședintele Almunia la 8 octombrie 2012 (a se vedea SPEECH/12/701) în fața Parlamentului European, în care a prezentat programul de lucru aferent politicii în domeniul concurenței pentru perioada 2013-2014. Acesta poate fi consultat la adresa: http://europa.eu/rapid/press-release_SPEECH-12-701_en.htm

¹⁵ Idem.

¹⁶ De exemplu, ca urmare a investigației antitrust a Comisiei, societatea E.ON din Germania s-a angajat să își vândă activele de producție a energiei electrice și activitatea în domeniul rețelelor de transport de înaltă tensiune în 2008, o etapă de referință în deschiderea pieței din Germania. Alte anchete au contribuit la ridicarea restricțiilor din calea comerțului transfrontalier de gaze și energie electrică. De exemplu, investigația Comisiei a dus la modificări ale sistemului suedez de transport al energiei electrice, care împiedica exporturile prin limitarea capacității de interconectare cu țările vecine.

Politica UE în domeniul concurenței nu poate ca, de una singură, să integreze piețele gazelor și energiei electrice din UE, să asigure prețuri competitive și securitatea aprovizionării. Prin urmare, în 2011 a fost adoptat un al treilea pachet legislativ în materie de gaze și energie electrică, care se află în prezent în proces de punere în aplicare în vederea creării, la nivelul UE, a unei piețe unice a energiei până în 2014.

Reorientarea către est a asigurării respectării normelor în materie de antitrust în sectorul energetic

De la publicarea, în 2005, a anchetei în sectorul gazelor și energiei electrice, cele mai multe investigații și decizii în materie de antitrust în acest domeniu s-au concentrat asupra unor piețe vest-europene. Recent, și în special în cursul anului 2012, accentul s-a mutat către est. Rețelele de gaze din Europa Centrală și de Est au tendința de a fi mai puțin interconectate la nivel transfrontalier decât rețelele din Europa de Vest.

În cazul CEZ, referitor la un presupus abuz de poziție dominantă din partea operatorului tradițional de pe piața cehă a energiei electrice, Comisia a efectuat în 2012 teste de piață cu privire la angajamentele structurale menite să corecteze blocarea pieței de energie electrică din Republica Cehă. În Bulgaria, Comisia investighează potențiala blocare a pieței de către compania națională BEH gas, precum și obstacolele în calea comerțului transfrontalier cu energie electrică. Mai mult, la 11 decembrie 2012 Comisia a deschis procedura antitrust oficială împotriva OPCOM, care le permite producătorilor și cumpărătorilor să încheie tranzacții cu energie electrică în România, și a Transelectrica, societatea-mamă a acesteia, o întreprindere de stat care controlează rețeaua de electricitate în statul membru în cauză. Comisia și-a exprimat îngrijorarea în legătură cu faptul că este posibil ca OPCOM să abuzeze de poziția sa dominantă prin discriminarea întreprinderilor în funcție de naționalitate sau de locul unde își au sediul. Bursele energiei electrice joacă un rol esențial în formarea transparentă și fiabilă a prețurilor energiei electrice.

În 2012, Comisia a deschis, de asemenea, o procedură antitrust împotriva Gazprom în legătură cu presupusul comportament al acestei societăți pe o serie de piețe ale gazelor din Europa Centrală și de Est. Deschiderea procedurii a fost cauzată de preocupările Comisiei cu privire la faptul că Gazprom ar putea deține și abuza de o poziție dominantă pe piețele din amonte ale furnizării de gaze din Europa Centrală și de Est, pe unele dintre acestea Gazprom fiind practic singurul furnizor. Procedura urmărește în primul rând să stabilească dacă Gazprom a împărțit piețele de gaze prin împiedicarea fluxului liber de gaze naturale între țările UE și dacă impune condiții legate de utilizarea infrastructurii care împiedică diversificarea surselor de aprovizionare cu gaze. Procedura are, de asemenea, ca obiect eventuala impunere de prețuri neechitabile clienților.

Luarea în considerare a întreprinderilor energointensive în cadrul schemei UE de comercializare a certificatelor de emisii

Protejarea industriei energointensive împotriva relocării emisiilor de dioxid de carbon, protejând în același timp integritatea pieței unice

Comisia a adoptat, de asemenea, o serie de norme importante în materie de ajutor de stat, legate de piețele energiei electrice. Reforma convenită în 2009 a schemei UE de comercializare a certificatelor de emisii (ETS), care produce efecte începând din 2013, înseamnă că producția de energie electrică nu va mai beneficia de cote gratuite de emisii de CO₂, ceea ce ar putea conduce la facturi de electricitate mai mari pentru societățile din UE. Normele adoptate le permit statelor membre să compenseze, pentru instalațiile din majoritatea sectoarelor energointensive, o parte din eventualele creșteri ale costului energiei electrice rezultate în urma aplicării ETS, începând cu 2013¹⁷. Normele au fost concepute pentru a reduce la minimum denaturările concurenței pe piața unică sub formă de curse ale subvențiilor, într-o perioadă de incertitudine economică, când este nevoie de disciplină bugetară, de exemplu, prin faptul că nu este permisă compensarea integrală a creșterii prețurilor la energia electrică și prin reducerea în timp a compensației. În același timp, normele au fost proiectate astfel încât să mențină obiectivul UE de decarbonizare a economiei europene. Sectoarele eligibile pentru compensare includ producătorii de aluminiu, cupru, îngrășăminte, oțel, hârtie, bumbac, produse chimice și unele materiale plastice. Noul regim de ajutoare le permite statelor membre să împiedice transferarea producției din UE înspre țări terțe cu mai puține reglementări în domeniul protecției mediului, ceea ce ar putea submina obiectivul reducerii globale a emisiilor de gaze cu efect de seră.

3.2 Secundarea legislației privind piața unică în domeniul telecomunicațiilor

În ultimii 15 ani, legislația UE privind piața unică a făcut progrese importante în ceea ce privește introducerea concurenței pe piețele de telecomunicații. În prezent, operatorii tradiționali nu mai dețin monopoluri și sunt obligați să ofere servicii angro și acces la rețea operatorilor alternativi. Cu toate acestea, numeroși foști monopolști încă dețin poziții puternice pe piață, în virtutea dreptului de proprietate asupra rețelelor fixe pe care le-au creat în perioada în care dețineau monopolul.

În plus, în ceea ce privește rețelele de telefonie mobilă, patru din cinci cetățeni ai UE posedă abonamente la servicii de telefonie mobilă la unul dintre cele patru grupuri principale. În același timp, mai multe caracteristici ale piețelor de telecomunicații rămân preponderent naționale, cum ar fi acordarea de licențe operatorilor și spectrul de frecvențe pentru serviciile de telefonie mobilă. Suntem încă departe de realizarea pieței unice a UE în sectorul telecomunicațiilor; în schimb, ne confruntăm cu numeroși operatori activi pe 27 de piețe separate. Mai mult, există încă obstacole care limitează posibilitatea consumatorilor de a profita pe deplin de liberalizarea pieței. Un studiu recent privind furnizarea de servicii de internet¹⁸ arată că lipsa de informații transparente și comparabile, precum și barierele contractuale (cum ar fi durata îndelungată a contractului și penalitățile pentru rezilierea anticipată a contractului) descurajează consumatorii să își schimbe furnizorul.

Abordarea puterii pe piață și a fragmentării piețelor de telecomunicații în paralel cu legislația privind piața unică

În acest context, este nevoie ca asigurarea *ex post* a respectării legislației UE în domeniul concurenței să însoțească reglementarea *ex ante* a pieței unice, în special în scopul de a asigura condiții egale de acces pentru operatorii nou intrați pe piață.

¹⁷ Normele permit subvenții care să acopere până la 85 % din creșterea cu care se confruntă cele mai eficiente întreprinderi din fiecare sector din 2013 până în 2015, plafon care va scădea treptat la 75 % în perioada 2019-2020.

¹⁸ Funcționarea pieței de furnizare a accesului la internet și a serviciilor de internet din perspectiva consumatorilor din Uniunea Europeană. Studiu realizat în numele Comisiei Europene, Direcția Generală Sănătate și Consumatori (se preconizează că va fi publicat în aprilie 2013).

În 2012, instanțele Uniunii au confirmat¹⁹ o decizie a Comisiei din 2007 prin care societatea Telefónica era amendată pentru abuz de poziție dominantă pe piața spaniolă de bandă largă. Prețurile pe care Telefónica le percepea clienților săi angro - care erau, în același timp, concurenți la nivelul comerțului cu amănuntul - îi forțau pe aceștia din urmă să înregistreze pierderi în situația în care doreau să continue să funcționeze pe piață.

Comisia a desfășurat o procedură antitrust referitoare la potențialul comportament anticoncurențial al societății *Slovak Telekom* pe mai multe piețe angro de bandă largă din Slovacia și căutat să determine dacă societatea-mamă a acesteia, *Deutsche Telekom*, ar putea fi considerată responsabilă pentru comportamentul societății Slovak Telekom.

De asemenea, Comisia a desfășurat o procedură antitrust împotriva *Telefónica* și *Portugal Telecom* cu privire la acordul acestora de a nu se concura reciproc pe piețele de telecomunicații iberice. Acesta este primul caz antitrust din sectorul telecomunicațiilor care se referă la un acord transfrontalier de împărțire a pieței. Este deosebit de importantă investigarea acestui aspect de către Comisie, pentru a evita ca piața unică să fie compartimentată în mod artificial în funcție de frontierele naționale.

De asemenea, Comisia a examinat maniera în care cinci mari operatori de telecomunicații (grupul „E5”: Deutsche Telekom, France Télécom, Telefónica, Vodafone și Telecom Italia), precum și asociația întreprinderilor din sectorul serviciilor mobile, GSMA, au elaborat standarde pentru viitoarele servicii de comunicații mobile. Scopul acțiunii Comisiei a fost acela de a garanta că procesul de standardizare nu era utilizat pentru a bloca accesul concurenților.

În temeiul Regulamentului UE privind concentrările economice, Comisia Europeană a aprobat în mod necondiționat crearea unei asociații în participațiune între *Vodafone*, *Telefónica* și *Everything Everywhere* în domeniul comerțului mobil în Regatul Unit. Comerțul mobil sau „portofelele mobile” reprezintă un sector nou, cu evoluție rapidă. Preocuparea centrală a Comisiei a fost aceea de a se asigura că tipurile de piețe respective rămân deschise, astfel încât să poată apărea mai multe soluții concurente fără obstacole nejustificate. Investigația a arătat că existau deja o serie de alternative și că era foarte probabil ca în viitorul apropiat să apară mult mai multe pentru a garanta o presiune concurențială adecvată asupra platformei de plată prin portofel mobil a asociației în participațiune din Regatul Unit.

În decembrie 2012, Comisia a aprobat, de asemenea, achiziționarea de către *Hutchison 3G Austria* a concurentului său Orange, numărul de operatori reducându-se astfel de la patru la trei. Autorizarea fost condiționată de o serie de cerințe. Hutchison s-a angajat să pună la dispoziție o serie de frecvențe radio, condiție necesară pentru intrarea pe piață a unor noi operatori de rețele de telefonie mobilă. De asemenea, Hutchison s-a angajat să asigure accesul angro pentru maximum 16 operatori virtuali care nu dispun de o rețea proprie completă. Înainte de punerea în aplicare a concentrării economice, părțile au fost obligate să încheie un acord cu noul operator.

---

¹⁹ Cauza T-336/07, hotărâre din 29 martie 2012, nepublicată încă.

Sprrijinirea introducerii de infrastructuri în bandă largă pe întregul teritoriu al pieței unice

Introducerea de noi infrastructuri pentru rețelele în bandă largă din întreaga piață unică a reprezentat o altă orientare strategică a politicii UE în domeniul concurenței în 2012. În acest caz, principala provocare a fost aceea că, deși operatorilor comerciali le revine cea mai mare parte a investițiilor, aceștia nu sunt stimulați să își extindă rețelele în zone izolate, cu densitate scăzută a populației, și în zone rurale, unde piața, pe cont propriu, nu va reuși să suporte costurile aferente. În același timp, Agenda digitală - una dintre inițiativele emblematice din Strategia Europa 2020 - are ca obiectiv să asigure accesul tuturor europenilor la serviciile de bază în bandă largă până în 2013 și urmărește să garanteze că, până în 2020, (i) toți europenii au acces la internet mult mai rapid (peste 30 Mbps) și (ii) cel puțin 50 % dintre gospodăriile europene sunt abonate la conexiuni la internet ultrarapide (peste 100 Mbps). Este clar că în unele cazuri sunt necesare subvenții guvernamentale pentru a remedia disfuncționalitățile pieței; într-adevăr, în ultimii doi ani Comisia a aprobat ajutoare în valoare de aproximativ 4 miliarde EUR, verificând, printre altele, că fondurile publice nu au un efect de evicțiune asupra investițiilor private.

În cursul anului - ca parte a proiectului cuprinzător de modernizare a ajutoarelor de stat - Comisia și-a încheiat activitatea de actualizare a normelor în materie de ajutor de stat pentru infrastructura în bandă largă, și anume Orientările privind banda largă, în vederea alinierii suplimentare a acestora la obiectivele ambițioase ale Agendei digitale de a promova conexiunile în bandă largă ultrarapide în întreaga UE. În acest sens, noile orientări urmăresc atingerea combinației adecvate de investiții publice și private, creând în același timp un mediu mai favorabil concurenței (de exemplu, prin asigurarea accesului liber al tuturor operatorilor de pe piața unică la infrastructuri finanțate de stat). Operatorii tradiționali naționali continuă să domine piețele de bandă largă, cu excepția puținelor țări în care a fost introdusă o infrastructură prin cablu la nivel național. Pentru a contribui la atingerea obiectivului Agendei digitale de a pune conexiuni ultrarapide (de peste 100 Mbps) la dispoziția a peste jumătate dintre gospodăriile europene până în 2020, orientările revizuite vor permite finanțarea publică și în zonele urbane, dar în condiții foarte stricte vizând asigurarea unui rezultat favorabil concurenței.

De asemenea, Comisia Europeană a adoptat o propunere de modificare a regulamentului de abilitare din 1998. Aceasta i-ar permite Comisiei să scutească anumite categorii de ajutoare pentru infrastructura în bandă largă de notificarea prealabilă a Comisiei și să simplifice aprobarea anumitor tipuri de proiecte. Este vorba, în special, de:

- ajutoarele pentru comunicațiile de bază în bandă largă în regiuni unde nu există infrastructură în bandă largă și unde această infrastructură nu va fi, probabil, dezvoltată în viitorul apropiat (zone „albe”) și măsurile de ajutor individual cu valoare redusă acordate pentru rețelele de acces de generație următoare ultrarapide („NGA”), în zonele „NGA albe”;
- ajutoarele pentru lucrările de construcții civile aferente comunicațiilor în bandă largă și pentru infrastructura pasivă în bandă largă.

3.3 Promovarea unor servicii poștale transfrontaliere eficiente, asigurând în același timp serviciul public

Serviciile poștale reprezintă o altă industrie de rețea clasică, esențială pentru funcționarea pieței unice. Multe întreprinderi europene se bazează din ce în ce mai mult pe livrările efectuate exact la timp, în scopul de a păstra costurile de stocare la un nivel optim. Acestea utilizează deseori serviciile de coletărie rapidă în cadrul lanțurilor lor logistice, în special în ceea ce privește expedițiile transfrontaliere. Din perspectiva creșterii, este esențial ca livrările poștale să funcționeze pe cât de eficient posibil. Serviciile poștale eficiente sunt, de asemenea, un instrument care valorifică potențialul de creștere al comerțului electronic transfrontalier.

În același timp, sectorul poștal constituie un serviciu fundamental de interes economic general (SIEG), care ar putea necesita ajutor de stat în situațiile în care piața în sine nu ar garanta servicii universale și accesibile ca preț. Normele UE privind concurența și piața unică reconciliază aceste două imperative.

Introducerea treptată a noilor norme care asigură viabilitatea serviciilor de interes economic general și concurența loială pe întreaga piață unică

Într-adevăr, noul cadru pentru ajutoarele de stat în favoarea SIEG care a intrat în vigoare la 31 ianuarie 2012 s-a aplicat pentru prima dată în sectorul poștal. În martie 2012, Comisia a adoptat două decizii privind UK Post Office Limited pe baza noului cadru privind SIEG. Comisia a constatat că ajutoarele nu depășeau costurile nete ale misiunii de serviciu public încredințate societății Post Office Ltd și că mandatul acesteia respecta normele privind achizițiile publice. În plus, mandatul și acordul de finanțare care reglementează plata compensației prevedeau dispoziții adecvate menite să stimuleze furnizarea eficientă de servicii publice, în conformitate cu planul strategic al Post Office Ltd pentru perioada 2012-2015, care vizează modernizarea și o mai bună furnizare a serviciilor prin rețeaua sa, în conformitate cu o serie de reperi anuale în materie de eficiență.

În mod similar, Comisia a aprobat o facilitate fiscală în valoare de 764 de milioane EUR acordată de Franța în favoarea *La Poste*, operatorul tradițional francez, pentru a-i permite acestuia să își acopere costurile legate de menținerea unei densități mari a serviciilor poștale din 2008 până în 2012. De asemenea, Comisia a autorizat acordarea de compensații în valoare de 1,2 miliarde EUR pentru costurile suportate de La Poste în îndeplinirea misiunii sale de a transporta și livra presa pe parcursul aceleiași perioade. Cele două măsuri de ajutor au fost considerate ca fiind compatibile cu normele UE în materie de ajutor de stat, deoarece compensează doar parțial costurile nete aferente misiunilor importante de serviciu public care îi revin întreprinderii La Poste și, prin urmare, nu i-au conferit acesteia niciun avantaj competitiv nelocal în cadrul pieței unice.

Sectorul poștal a necesitat o atenție sporită, dat fiind faptul că a fost complet liberalizat în întreaga UE până la sfârșitul anului 2012. În acest scop, Comisia a adoptat patru decizii majore privind ajutoarele de stat acordate de *Germania, Belgia, Franța și Grecia* operatorilor poștali tradiționali din țările respective. În cazul Germaniei și al Belgiei, Comisia a ordonat recuperarea unor sume substanțiale de ajutoare incompatibile, iar în cazul Franței și al Greciei a aprobat sprijinul. *Deutsche Post* și *Poșta belgiană* primiseră ajutoare a căror valoare depășea nivelul compensației necesare pentru prestarea SIEG care le fuseseră încredințate de către autoritățile publice. Din acest motiv, Comisia a decis că ajutoarele suplimentare respective erau incompatibile cu piața unică, întrucât le confereau celor două societăți un avantaj față de concurenții lor pentru activitățile comerciale din afara mandatului lor de serviciu public.

Controlul concentrărilor economice pentru a asigura concurența continuă pe piețele serviciilor de coletărie transfrontaliere

Evoluțiile din sectorul poștal au fost, de asemenea, supuse controlului privind concentrările economice. Operațiunea de concentrare propusă, care implica preluarea TNT de către UPS, ar fi redus numărul de societăți care controlează rețelele paneuropene de coletărie rapidă de la patru la trei. La 20 iulie 2012, Comisia a deschis o investigație aprofundată în legătură cu operațiunea de concentrare planificată și, în cele din urmă, a interzis achiziția propusă la 30 ianuarie 2013. Tranzacția ar fi restrâns concurența în cincisprezece state membre pe piața livrării rapide a coletelor mici în alte țări europene. În statele membre respective, achiziția ar fi redus numărul actorilor importanți la numai trei sau doi, în unele cazuri singura alternativă pentru UPS rămânând DHL. Prin urmare, concentrarea ar fi afectat probabil clienții prin determinarea creșterii prețurilor și prin eliminarea constrângerilor concurențiale exercitate de TNT. Comisia a efectuat o evaluare aprofundată a propunerii de măsuri corective, inclusiv un test de piață în cadrul căruia au fost consultați clienții și alte părți interesate. Cu toate acestea,

măsurile corective în cauză s-au dovedit inadecvate pentru eliminarea problemelor de concurență identificate.

4. SPRIJIN PENTRU DEBLOCAREA POTENȚIALULUI ECONOMIEI CUNOAȘTERII

4.1 Prevenirea utilizării abuzive în noile sectoare digitale și în sectoarele digitale cu creștere rapidă

În sectoarele digitale, efectele de rețea și de blocaj pot crea poziții inatacabile pe piață, care ar putea fi utilizate pentru a exclude concurenții sau operatorii nou intrați. În trecut, Comisia a adoptat decizii în sectoare de înaltă tehnologie, împiedicând întreprinderile dominante să abuzeze de tehnologiile brevetate sau să se angajeze în alte forme de comportament anticoncurențial²⁰. O provocare majoră în cazurile legate de economia digitală este aceea că piețele în cauză evoluează de obicei extrem de rapid, necesitând o intervenție promptă și eficace²¹. După cum a afirmat CEJ în hotărârea *Telia Sonera*: „aplicarea [...] normelor [în materie de concurență] nu poate depinde condiția ca piața în cauză să fi atins deja un anumit nivel de maturitate. În special pe o piață aflată în creștere rapidă, articolul 102 din TFUE impune luarea de măsuri cât mai repede posibil, pentru a preveni formarea și consolidarea pe acea piață a unei structuri concurențiale denaturate de strategia abuzivă a unei întreprinderi [...]”²².

Facilitarea inovării constante în sectoarele digitale, de la telefoane inteligente (smartphones) la muzică

Potențiala utilizare abuzivă a brevetelor esențiale pentru aplicarea unor standarde în cadrul așa-numitelor războaie ale brevetelor dintre producătorii de telefoane inteligente a reprezentat o preocupare specială pe parcursul anului. Comisia a luat în considerare problema brevetelor esențiale pentru aplicarea unor standarde prin prisma regulamentului UE privind concentrările economice atunci când a aprobat achiziționarea *Motorola* de către *Google*²³. Comisia a inițiat, de asemenea, trei proceduri²⁴ referitoare la posibilitatea ca *Samsung* și *Motorola* să fi abuzat de brevetele lor esențiale pentru aplicarea unor standarde, în parte pentru a oferi mai multă claritate în acest domeniu în care Comisia a primit numeroase plângeri pe parcursul anului. La 21 decembrie 2012, în contextul uneia dintre cele trei proceduri menționate, Comisia a trimis societății *Samsung* o comunicare privind obiecțiunile prin care a informat-o cu privire la opinia preliminară a Comisiei, potrivit căreia acțiunile în încetare introduse de *Samsung* împotriva *Apple* în diverse state membre, pe baza brevetelor sale esențiale pentru aplicarea unor standarde în domeniul telefoniei mobile, reprezintă un abuz de poziție dominantă²⁵.

---

²⁰ În special cazurile legate de articolul 102 din TFUE în care sunt implicate societățile *Microsoft* (a se vedea Decizia Comisiei din 24 martie 2004 în Căzul COMP/C-3/37.792) și *Intel* (a se vedea Decizia Comisiei din 13 mai 2009 în cazul COMP/C-3/37.990).

²¹ A se vedea discursul ținut de Joaquin Almunia, vicepreședinte al Comisiei Europene, la 8 octombrie 2012 (SPEECH/12/701).

²² C-52/09 *TeliaSonera Sverige*, Rec., 2011, p. I-527

²³ Căzul COMP/M.6381, *Google/Motorola Mobility* (a se vedea IP/12/129).

²⁴ Deschiderea procedurii împotriva *Samsung* la 30 ianuarie 2012 (cazul COMP/C-3/39.939); deschiderea procedurii împotriva *Motorola* la 2 aprilie 2012 (cazurile COMP/C-3/39.985 și COMP/C-3/39.986).

²⁵ A se vedea comunicatul de presă de la adresa http://europa.eu/rapid/press-release_ip-12-1448_en.htm

Importanța critică pe care o prezintă pentru inovarea în sectorul TIC brevetele esențiale pentru aplicarea unor standarde

Brevetele esențiale pentru aplicarea unor standarde sunt relevante pentru procesul de inovare desfășurat în cadrul unor întregi sectoare. Astfel de brevete fac parte, prin definiție, dintr-un standard, iar titularii brevetelor respective s-au angajat să acorde licențe pentru acestea în condiții echitabile, rezonabile și nediscriminatorii (FRAND). Un posibil scenariu nefavorabil este acela în care unei societăți care dorește să dobândească o licență pentru brevete esențiale pentru aplicarea unor standarde în condițiile FRAND i se interzice accesul pe piață prin ordine judecătorești. Astfel de litigii sau amenințările cu astfel de litigii ar putea, prin urmare, să frâneze inovarea în întregul sector. Standardele pot fi extrem de benefice pentru o serie de piețe interconectate, stimulând interoperabilitatea și permițând realizarea de economii de scară și gamă în cadrul pieței unice și în afara acesteia.

În ceea ce privește concentrările economice, Comisia a aprobat preluarea de către *Universal* - casa de discuri lider la nivel mondial - a activităților de înregistrări muzicale ale *EMI*, după ce a verificat că operațiunea de concentrare nu va avea efecte negative asupra clienților digitali și a dezvoltării de noi servicii digitale. Acesta este numai unul dintre sectoarele aflate în curs de transformate prin digitalizare. Comisia își exprimase preocuparea cu privire la faptul că tranzacția, astfel cum fusese notificată inițial, i-ar fi permis societății *Universal* să impună condiții mult mai nefavorabile de acordare a licențelor în relațiile cu platformele digitale care vând consumatorilor muzică. Pentru a răspunde acestor preocupări, *Universal* a oferit angajamente substanțiale (constând, eminemente, în cesionarea unei părți importante a repertoriului *EMI* în SEE, inclusiv a unor artiști activi și de catalog aflați în topul vânzărilor, precum și într-un angajament asumat de *Universal* de a nu include așa-numitele clauze „ale națiunii celei mai favorizate” în acordurile de acordare a licențelor încheiate cu serviciile de muzică digitală în SEE pentru o perioadă de zece ani). Având în vedere aceste angajamente, Comisia a concluzionat că tranzacția nu ridică probleme de concurență suplimentare.

Deciziile privind angajamentele ca alternativă flexibilă pentru a asigura reinstituirea rapidă a concurenței pe piețele digitale cu evoluție rapidă

Deciziile privind angajamentele, precum cea utilizată în cazul cărților digitale (a se vedea mai jos), pot elimina necesitatea de a efectua proceduri îndelungate și îi permit Comisiei să obțină rezultate concrete pentru consumatori. Cu toate acestea, o astfel de abordare funcționează doar în cazul în care angajamentele asumate sunt respectate cu strictețe. În caz contrar, Comisia are competența de a impune amenzi.

La 12 decembrie 2012, Comisia a adoptat o decizie privind angajamentele în sectorul cărților digitale, o altă parte nouă, cu evoluție rapidă, a economiei digitale, prin care a conferit caracter obligatoriu din punct de vedere juridic angajamentelor propuse de Apple și de cei patru editori internaționali de carte digitală: Simon & Schuster (CBS Corp.), Harper Collins (News Corp.), Hachette livre (Lagardère Publishing) și Verlagsgruppe Georg von Holtzbrinck (proprietarul, printre altele, al Macmillan).

Comisia a deschis, în decembrie 2011, procedura împotriva acestor societăți, precum și a unui al cincilea editor internațional de carte digitală, și anume Penguin (Pearson Group). Deși decizia din decembrie 2012 nu a fost adresată Penguin, întrucât respectivul editor nu a dorit să propună angajamente Comisiei, Comisia poartă în prezent discuții constructive cu Penguin privind angajamentele care ar permite o închidere anticipată a procedurii și împotriva acestui editor.

În decizia sa, Comisia și-a exprimat îngrijorarea în legătură cu posibilitatea ca Apple și cei patru editori internaționali de carte digitală să fi acționat concertat pentru a limita concurența prin prețul cu amănuntul pe piața cărții digitale din Spațiul Economic European (SEE), încălcând normele UE în materie de antitrust. Înainte de luna ianuarie 2010, cărțile digitale erau vândute comercianților cu amănuntul de către editori în principal în conformitate cu așa-numitul „model cu ridicata”, prin care comercianții cu amănuntul cumpărau cărți digitale de la editori și apoi stabileau în mod liber prețurile cu amănuntul pentru cărțile digitale respective în momentul în care le vindeau consumatorilor. În ianuarie 2010, Apple și cei patru editori internaționali de carte digitală au trecut, în comun, la contracte de agenție care prevedeau toate aceleași condiții-cheie; ca rezultat, comercianții cu amănuntul au devenit agenți de vânzări pentru editorii care doreau să vândă direct către consumatori. În cadrul acestui „model de agenție”, cei patru editori au stabilit prețurile cu amănuntul ale cărților digitale în conformitate cu regulile de stabilire a prețurilor prevăzute în contractele de agenție. Aceste reguli de stabilire a prețurilor fuseseră concepute într-un mod care a avut ca rezultat prețuri cu amănuntul mai mari decât cele oferite de anumiți comercianți cu amănuntul importanți la momentul respectiv. În anumite țări din SEE, acestea au fost concepute în așa fel încât să excludă de la început orice posibilitate de a oferi consumatorilor prețuri mai mici.

Pentru a răspunde preocupărilor exprimate de Comisie, Apple și cei patru editori internaționali de carte digitală au convenit să rezilieze toate contractele de agenție existente care prevedeau restricții privind prețul cu amănuntul și regulile de stabilire a prețurilor contestate de Comisie. Apple și cei patru editori internaționali de carte digitală s-au angajat, de asemenea, ca pentru o perioadă de cinci ani să nu încheie noi acorduri care să prevadă regulile de stabilire a prețurilor contestate de Comisie. Cei patru editori internaționali de carte digitală au convenit, de asemenea, ca pentru o perioadă de doi ani să le permită comercianților cu amănuntul să ofere reduceri ale prețurilor cu amănuntul la cărțile digitale până la un nivel egal cu cel al comisionului pe care comerciantul cu amănuntul îl primește de la editor în decursul unei perioade de un an.

Angajamentele au pus capăt practicilor aflate la originea preocupărilor Comisiei și au restabilit condițiile care vor permite relansarea concurenței pe piața cărții digitale. Există potențialul ca rezultatul să fie o scădere a prețurilor cărților digitale pentru consumatorii din SEE, în cazul în care legislația națională privind prețurile cu amănuntul ale cărților digitale permite acest lucru.

Un caz legat de un presupus abuz de poziție dominantă se referă la *Google*. Comisia și-a exprimat îngrijorarea cu privire la faptul că patru tipuri de practici comerciale ale Google ar putea constitui un abuz de poziție dominantă în sensul articolului 102 din TFUE, și anume: (i) modul în care serviciile de căutare pe verticală ale Google sunt afișate în cadrul rezultatelor căutării generale, în comparație cu serviciile concurenților; (ii) modul în care Google poate utiliza și afișa conținut aparținând unor părți terțe în cadrul serviciilor sale de căutare pe verticală; (iii) acordurile de exclusivitate pentru afișarea de anunțuri publicitare generate prin motoarele de căutare Google pe alte site-uri web și (iv) restricțiile legate de portabilitatea campaniilor de publicitate AdWords. Google a prezentat un text detaliat cuprinzând angajamente la sfârșitul lunii ianuarie 2013. Serviciile Comisiei analizează în prezent propunerea Google pentru a decide dacă aceasta îi va permite Comisiei să inițieze procesul de adoptare a unei decizii în temeiul articolului 9 din Regulamentul 1/2003.

Într-un caz privind Microsoft a apărut problema nerespectării unei decizii anterioare privind angajamentele. În decembrie 2009 Comisia a conferit caracter obligatoriu din punct de vedere juridic angajamentelor propuse de Microsoft pentru a contracara problemele de concurență legate de vânzarea legată a browserului web al Microsoft, Internet Explorer, împreună cu Windows, sistemul său de operare dominant pe piața PC-urilor client. În mod concret, Microsoft s-a angajat să pună la dispoziție în Spațiul Economic European, pentru o perioadă de cinci ani (respectiv, până în 2014), o „fereastră de selectare” care să le permită utilizatorilor sistemului de operare Windows să aleagă în cunoștință de cauză și în mod obiectiv ce browser(e) doresc să instaleze fie în completarea, fie în locul browserului web al Microsoft. Fereastra de selectare urma să fie oferită începând din luna martie 2010 utilizatorilor europeni ai Windows al căror browser web implicit este Internet Explorer.

Cu toate acestea, într-o decizie adoptată la 6 martie 2013, Comisia a constatat că Microsoft nu introdusese fereastra de selectare a browserului în cadrul Service Pack 1 aferent Windows 7 din mai 2011 până în iulie 2012, rezultatul fiind că în perioada respectivă 15 milioane de utilizatori Windows din UE nu au văzut fereastra de selectare. Microsoft a recunoscut public că fereastra de selectare nu a fost afișată în această perioadă.

4.2 Împiedicarea utilizării abuzive a DPI în sectorul farmaceutic

Produsele farmaceutice reprezintă un alt sector în care cunoștințele, invențiile și ideile, precum și drepturile de proprietate intelectuală (DPI) pe care le reprezintă acestea sunt de o importanță majoră. Cu toate acestea, în sectorul respectiv există tentația pentru titularii de brevete și societățile generice de a încheia înțelegeri anticoncurențiale care să întârzie intrarea pe piață a medicamentelor generice mai ieftine, în special în cazul în care protecția oferită de brevetul de bază în legătură cu substanța activă se apropie de termenul de expirare sau a expirat. În același timp, multe astfel de acorduri amiabile în materie de brevete pot reprezenta o modalitate rațională și benefică din punct de vedere social de a reduce incertitudinea și de a evita costurile legate de litigii.

În acest context, în 2008 Comisia a lansat o anchetă în sectorul farmaceutic, ale cărei rezultate au fost publicate în iulie 2009²⁶. În cursul anului 2012, acțiunile întreprinse în urma anchetei au avansat pe mai multe planuri. În ceea ce privește asigurarea respectării normelor în materie de antitrust, la 25 iulie și la 30 iulie 2012 Comisia a transmis comunicări privind obiecțiunile unui număr de peste paisprezece întreprinderi în cadrul a două cazuri importante care implică posibile înțelegeri anticoncurențiale și practici unilaterale.

Comunicările privind obiecțiunile în legătură cu un comportament care ar fi putut amâna intrarea pe piața unică a antidepresivelor și a medicamentelor cardiovasculare generice.

Una dintre comunicările privind obiecțiunile a vizat cazul *Citalopram*, în care compania inovatoare *Lundbeck* și mai mulți concurenți generici au încheiat înțelegeri care ar fi putut împiedica intrarea pe piețele din SEE a citalopramului generic. Citalopram este substanța activă a unei clase de antidepresive. Comunicarea privind obiecțiunile a fost adresată și societăților *Merck KGaA*, *Generics UK*, *Arrow*, *Resolution Chemicals*, *Xellia Pharmaceuticals*, *Alpharma*, *A.L. Industriier* și *Ranbaxy*, toate făcând parte din grupurile generice care au încheiat înțelegerile. Trimiterea unei comunicări privind obiecțiunile nu aduce atingere rezultatului final al investigației.

Societățile au încheiat înțelegerile în cauză atunci când intrarea pe piață a medicamentelor generice a devenit, în principiu, posibilă datorită expirării anumitor brevete pentru citalopram deținute de *Lundbeck*. În conformitate cu constatările preliminare din comunicarea privind obiecțiunile, înțelegerile prevedeau transferuri de valoare

²⁶ A se vedea IP/09/1098 și MEMO/09/321.

substanțiale din partea Lundbeck către cei patru concurenți generici. La rândul lor, societățile generice s-a abținut să intre pe piața unică pentru a vinde citalopram generic. Transferurile de valoare efectuate de Lundbeck către concurenții generici includeau, printre altele, plăți directe pentru achiziția unor stocuri de citalopram generic în vederea distrugerii, precum și profituri garantate în cadrul acordurilor de distribuție oferite societăților generice. Opinia preliminară a Comisiei a fost că acest comportament, dacă este dovedit, ar fi putut cauza daune substanțiale consumatorilor, deoarece este posibil ca intrarea pe piață a medicamentelor generice să fi fost amânată, iar prețurile să fi fost menținute la un nivel mai înalt ca urmare a înțelegerilor.

Cea de-a doua comunicare a obiecțiunilor s-a referit la cazul *Perindopril*, în care *Les Laboratoires Servier* și *mai mulți concurenți generici* au încheiat înțelegeri care ar fi putut împiedica intrarea perindoprilului generic pe piața unică. Perindopril este substanța activă dintr-o clasă de medicamente cardiovasculare. În conformitate cu opinia preliminară prevăzută în comunicarea privind obiecțiunile, societățile generice au convenit ca, în schimbul plăților efectuate de Servier, să nu intre pe piață cu produsele lor generice mai ieftine și/sau să nu continue să conteste valabilitatea brevetelor care protejau medicamentele mai scumpe produse de Servier. În mod similar, este posibil ca Servier să fi aplicat o strategie cuprinzătoare pentru a împiedica intrarea pe piață a versiunilor generice mai ieftine ale perindoprilului în perioada în care protecția brevetului deținut de Servier pentru perindopril se apropia de termenul de expirare. Practicile care fac obiectul analizei includ achizițiile de brevete care ar putea exclude concurenții de pe piață, precum și acordurile amiabile în materie de brevete încheiate cu alte societăți care cuprindeau tipul de plăți de rambursare puse în discuție în cazul Citalopram.

În cazul în care prezumțiile ar fi dovedite, practicile puse în discuție cazurile Citalopram și Perindopril ar putea implica daune semnificative, întrucât serviciile de sănătate și sistemele de asigurare naționale ar fi obligate să plătească în continuare pentru versiunile mai scumpe, protejate de brevete, ale unui medicament.

Sanționarea unor astfel de practici anticoncurențiale este necesară pentru a menține stimulentele pentru inovare în acest sector. Nu ar trebui să se recurgă la comportamente anticoncurențiale pentru a prelungi în mod artificial protecția conferită de brevete, care, prin definiție, este limitată în timp. Această limitare este esențială pentru a menține stimulentele de a inova în permanență în sectoarele orientate puternic spre cunoaștere, precum cel al produselor farmaceutice.

Comisia a continuat să monitorizeze acordurile amiabile potențial dăunătoare în materie de brevete încheiate între societățile inovatoare și societățile generice

În iulie 2012, Comisia a emis cel de-al treilea raport de monitorizare privind acordurile amiabile în materie de brevete încheiate în sectorul farmaceutic²⁷. Raportul a confirmat faptul că, în timp ce numărul total de acorduri amiabile încheiate a crescut semnificativ, proporția acordurilor amiabile care ar putea pune probleme de concurență s-a redus cu jumătate în comparație cu nivelurile observate în momentul efectuării anchetei sectoriale. Proporția acordurilor amiabile care ar putea pune probleme s-a stabilizat la 11 %, în comparație cu cifra de 21 % identificată în urma anchetei sectoriale. În același timp, numărul total de acorduri amiabile încheiate anual a ajuns la 120, o creștere de 500 % față de constatările anchetei sectoriale. Majoritatea acordurilor amiabile nu par să pună probleme din perspectiva normelor în materie de antitrust. Conform cifrelor, controlul exercitat de Comisie nu a împiedicat societățile să încheie acorduri amiabile pe piața unică, contrar anumitor temeri inițiale exprimate de unele părți interesate.

În hotărârea pronunțată în cazul AstraZeneca, Curtea de Justiție a hotărât că legislația UE în domeniul concurenței este complementară normelor privind piața unică

²⁷ A se vedea MEMO/12/593.

În iunie 2005, Comisia a adoptat o decizie prin care a sancționat societatea AstraZeneca (AZ) pentru două cazuri de încălcare a articolului 102 din TFUE și a articolului 54 din Acordul privind Spațiul Economic European (SEE). În decizie s-a constatat că AZ a utilizat în mod abuziv procedurile și reglementările publice din anumite state din SEE cu scopul de a împiedica societățile generice și comercianții paraleli să concureze împotriva produsului de succes împotriva ulcerului Losec, comercializat de AZ.

Într-o hotărâre din 6 decembrie 2012 (cazul C-457/10 P), Curtea de Justiție a confirmat hotărârea din 2010 a Tribunalului, care respingea, în foarte mare măsură, apelul introdus de AstraZeneca împotriva deciziei din 2005 a Comisiei, prima decizie de impunere a unor amenzi pentru abuz de poziție dominantă în sectorul farmaceutic. În mod concret, Tribunalul a confirmat că utilizarea abuzivă a procedurilor de reglementare poate constitui, în anumite circumstanțe, un abuz de poziție dominantă.

Curtea de Justiție a constatat că, în majoritatea cazurilor, abuzurile de poziție dominantă constau în comportamente considerate licite în conformitate cu alte ramuri de drept decât dreptul concurenței. Acest fapt confirmă că politica UE în domeniul concurenței este complementară, și nu subordonată, altor ramuri ale dreptului UE, inclusiv normelor privind piața unică.

5. DIALOGUL PRIVIND CONCURENȚA CU ALTE INSTITUȚII

5.1 Dialogul structurat cu Parlamentul European

DG Concurență poartă un dialog structurat continuu pe probleme de concurență cu Parlamentul European, și în special cu Comisia pentru afaceri economice și monetare (ECON).

Dialogul structurat cu Comisia ECON

În cadrul dialogului structurat, vicepreședintele responsabil de concurență a vizitat ECON de două ori în 2012. În luna iunie a prezentat raportul anual privind politica în domeniul concurenței, iar în octombrie, programul de lucru al Comisiei pentru 2013. De asemenea, vicepreședintele ia contact periodic cu Parlamentul European, în afara dialogului structurat. La 22 mai 2012, acesta a participat la un atelier referitor la Raportul european privind concurența în sectorul alimentară²⁸. La 24 septembrie 2012, a participat la o audiere privind manipularea pieței LIBOR-EURIBOR. De asemenea, vicepreședintele a participat la un atelier privind modernizarea ajutoarelor de stat (25 septembrie 2012) și la un eveniment privind protecția datelor și normele în materie de concurență (26 noiembrie 2012).

În contextul cooperării, la 7 iunie 2012 DG Concurență a organizat un seminar pentru asistenții și consilierii politici ai membrilor Comisiei ECON care a acoperit temele principale din programul de lucru în materie de concurență²⁹ pentru anul 2011. La 28 februarie 2012, vicepreședintele a făcut schimb de opinii cu Comisia IMCO cu privire la concurență și creștere. DG Concurență informează periodic comitetele pertinente în legătură cu consultările publice și adoptarea de noi orientări. În total, vicepreședintele a intervenit de opt ori în fața Parlamentului European (a se vedea tabelul).

²⁸ http://ec.europa.eu/competition/ecn/food_report_en.pdf

²⁹ Chestiunile puse în discuție au inclus ajutoarele de stat în sectorul financiar, sectorul alimentară, sectorul aviației, sectorul financiar, precum și inițiativa de modernizare a ajutoarelor de stat.

Data	Reuniunea	Tematica
28/2/2012	Comisia IMCO din cadrul PE	Schimb de opinii privind concurența și creșterea
22/5/2012	Grupul de lucru privind concurența al Comisiei ECON din cadrul PE	Raportul REC și reforma PAC
19/6/2012	Dialog structurat cu Comisia ECON din cadrul PE	Prezentarea raportului anual privind politica în domeniul concurenței pentru anul 2011
11/9/2012	Timpul afectat întrebărilor în cadrul sesiunii plenare a PE	Situația actuală a punerii în aplicare a acquis-ului pieței energetice (al treilea pachet) - Gazprom
24/9/2012	Audiere publică a Comisiei ECON din cadrul PE - Libor	Manipularea pieței - Libor
25/9/2012	Atelier al Comisiei ECON din cadrul PE - Modernizarea ajutoarelor de stat	Modernizarea ajutoarelor de stat
08/10/2012	Dialog structurat cu Comisia ECON din cadrul PE	Prezentarea programului de lucru pentru anul 2013
26/11/2012	Eveniment PE - Platforma privind datele cu caracter personal	Concurența și datele cu caracter personal pe piețele datelor

Consultările publice și evaluările impactului

DG Concurență informează secretariatul Comisiei ECON cu privire la lansarea de consultări publice și, în general, apreciază contribuțiile primite în timp util de la membrii Parlamentului European. Serviciile acesteia stau la dispoziția membrilor Parlamentului European pentru a-i informa cu privire la aspecte de interes deosebit. Consultările publice și răspunsurile la acestea, studiile referitoare la politica în domeniul concurenței, studiile comandate, evaluările impactului în domeniul politicii de concurență, precum și orice alte documente de lucru ale serviciilor Comisiei legate de acestea sunt publicate pe site-ul internet al DG Concurență³⁰.

Ca răspuns la interesul exprimat de către membrii Comisiei ECON cu privire la comunicarea Comisiei referitoare la modernizarea ajutoarelor de stat, vicepreședintele și funcționarii DG Concurență au participat la un atelier privind modernizarea ajutoarelor de stat organizat în cadrul Parlamentului la 8 octombrie 2012.

În cadrul dezbaterii privind reforma politicii agricole comune, membrii Parlamentului European au invitat Comisia să analizeze mai îndeaproape chestiunea puterii de negociere a producătorilor față de comercianții cu amănuntul pe parcursul lanțului de aprovizionare cu alimente. Deși Comisia nu a identificat probleme deosebite legate de concurență în sectorul comerțului cu amănuntul, astfel cum s-a afirmat în raportul publicat de către Rețeaua europeană de concurență³¹, în decembrie 2012 aceasta a lansat totuși un studiu care să evalueze impactul structurii pieței cu amănuntul asupra inovării la nivelul produselor și a varietății ofertei în sectorul alimentar.

³⁰ http://ec.europa.eu/competition/index_en.html

³¹ http://ec.europa.eu/competition/ecr/food_report_en.pdf

Membrii Parlamentului European transmit frecvent întrebări Comisiei cu privire la cazuri individuale de concurență în curs de desfășurare. Comisia nu este în măsură să răspundă în legătură cu anumite aspecte ale cazurilor respective, din cauza obligației de confidențialitate privind procedurile de investigație.

Investigațiile în curs de desfășurare și anchetele sectoriale

Funcționarii DG Concurență se întâlnesc cu regularitate cu membrii Parlamentului European, la cererea acestora, pentru a explica etapele procedurale din cadrul unei investigații și a purta o discuție generală despre un anumit sector, în măsura în care obligația de confidențialitate în raport cu părțile permite acest lucru. DG Concurență dispune de o serie de instrumente pentru a asigura respectarea legislației UE în materie de concurență și a spori competitivitatea piețelor prin alte mijloace, cum ar fi investigațiile în cazuri individuale, anchetele sectoriale și colaborarea cu alte direcții generale cu privire la măsurile de reglementare care influențează concurența pe piața unică.

5.2 Acțiuni întreprinse în urma adoptării rezoluției Parlamentului referitoare la Raportul privind politica în domeniul concurenței pentru anul 2010

În ianuarie 2012, Parlamentul a adoptat Rezoluția sa referitoare la raportul privind politica în domeniul concurenței pentru anul 2010³², formulând o serie de solicitări adresate Comisiei. În plus față de răspunsul oficial al Comisiei la rezoluția Parlamentului, comisarul pentru concurență a răspuns în aprilie 2012 printr-o scrisoare adresată președintelui Comisiei ECON, iar DG Concurență a prezentat, de asemenea, un răspuns amănunțit cu privire la toate punctele menționate în rezoluția Parlamentului.

Subiecte abordate în cadrul rezoluției Parlamentului European

Parlamentul a manifestat un interes deosebit față de activitățile întreprinse de DG Concurență în legătură cu **criza financiară și economică și față de rolul jucat de controlul ajutoarelor de stat în contextul respectiv**. În răspunsul său, Comisia a subliniat tipurile de condiții impuse în mod obișnuit în contextul punerii în practică a normelor temporare în materie de ajutor de stat care se aplică pentru moment sectorului bancar. Această așa-numită condiționalitate include partajarea obligațiilor și restructurarea impuse băncilor și instituțiilor financiare pentru a se asigura restabilirea pe termen lung a viabilității acestora, păstrând, în același timp, integritatea pieței unice.

În rezoluția sa, Parlamentul a reamintit, de asemenea, de solicitările sale anterioare³³ adresate Comisiei de a promova acte legislative care să faciliteze **compensarea efectivă a daunelor** cauzate de încălcări ale legislației antitrust. Programul de lucru al Comisiei pentru 2012 include o propunere privind acțiunile în despăgubire individuale pentru încălcarea normelor antitrust. Vicepreședintele responsabil de politica în materie de concurență a confirmat că o astfel de propunere va fi prezentată în 2013. Ca răspuns la invitația Parlamentului de a investiga concurența în sectorul alimentar, DG COMP a instituit un grup operativ intern privind sectorul alimentar, care a coordonat un studiu al Rețelei europene de concurență privind sectorul alimentar. În plus, în decembrie 2012 Comisia a lansat un studiu privind impactul sectorului comerțului cu amănuntul modern asupra varietății ofertei și a inovării pe piața alimentelor.

³² P7_TA(2012)0031.

³³ Rezoluțiile de Parlamentul European din 2007, 2009, 2010 și 2011.

5.3 Dialogul dintre DG Concurență, CESE și CoR

Comisia informează, de asemenea, Comitetul Economic și Social European (CESE) și Comitetul Regiunilor (CoR) cu privire la inițiativele de politică importante. De asemenea, participă la ședințele grupurilor de studiu și ale secțiunilor. La 4 septembrie 2012, vicepreședinte Almunia s-a întâlnit cu raportorul CESE privind inițiativa de modernizare a ajutoarelor de stat, iar la 7 decembrie 2012, cu raportorul CoR pentru revizuirea Orientărilor privind ajutoarele de stat regionale. La 14 noiembrie 2012, CESE a adoptat un aviz cu privire la inițiativa de modernizare a ajutoarelor de stat³⁴, iar la 4 decembrie 2012, secțiunea INT din cadrul CESE a adoptat un aviz cu privire la raportul anual privind politica în domeniul concurenței pentru anul 2011³⁵. La 29 noiembrie 2012, CoR a adoptat un aviz privind inițiativa de modernizare a ajutoarelor de stat³⁶, iar la 7 decembrie 2012, Comisia COTER din cadrul CoR a adoptat un aviz cu privire la Orientările privind ajutoarele de stat regionale³⁷.

---

³⁴ Disponibil la adresa <http://www.eesc.europa.eu/?i=portal.en.int-opinions.23584>

³⁵ Disponibil la adresa <http://www.eesc.europa.eu/?i=portal.en.int-opinions.24209>

³⁶ Disponibil la adresa <http://www.toad.cor.europa.eu/corwipdetail.aspx?folderpath=ecos-v%2f035&id=21619>

³⁷ Disponibil la adresa <http://www.toad.cor.europa.eu/corwipdetail.aspx?folderpath=ecos-v%2f035&id=21619>